

Conservadors, liberals, radicals

Gairebé tots els partits polítics que anys enrera es constituïen, s'auto-anomenaven per un derivat, o simplement per un d'aquests tres postulats: Conservadors, Liberals, Radicals. Aquests postulats, com gairebé tot el d'avant-guerra que arriba fins a nosaltres, estan en crisi. Els dos extrems estan vertaderament atroïnats. I el del centre? Ho estarà. Ja en parlarem.

La vida dels pobles és un procés continuat d'evolucions. L'evolució és el company inseparable de la vida, com la col·laboració ho és de la vida en societat. Els pobles volen viure i viure en societat; per tant, han d'evolucionar i col·laborar. L'enemic de l'evolució és el conservadurisme, com l'enemic de la col·laboració és el radicalisme. Aquestes idees tan clares i simples —per ésser-ho tant han entrat al meu cervell—, han estat assimilades pels elements directors dels partits que modernament es formen i a ningú no se li acut encapçalgar els seus programes amb un d'aquells noms, perquè saben que a consciència, si volguessin respondre a la seva filiació, no podrien ésser mai complerts. Un partit polític, conservador o radical, si vol funcionar per al bé públic ha de deixar d'existir com a tal; del contrari serà tot ell un contrasentit (convidat al lector a què pensi amb els conservadors de l'antic règim que col·laboren amb la república i que col·laborarien amb la monarquia si aquesta tornés, i que a pesar d'això insisteixen en què són conservadors. Es tot un èxit de programa. I per altra part, serveixin-se també recordar les actituds del Partit Radical en època dels debats constitucionals).

I els partits i els homes que es diuen pura i simplement liberals, amb quina situació es troben davant la vida moderna? Si en realitat els partits conservadors o radicals no han tingut mai raó d'ésser, els liberals sí, i la van tenir principalment al segle passat, quan van néixer; els liberals tractaven de què passessin al poble unes llibertats que fins aleshores no havia tingut, o havia tingut només a mitges, però sobretot tractaven de consolidar perpètuament aquelles i totes les llibertats que poguessin adquirir.

Amb realitat el liberalisme és una doctrina de drets adquirits. El liberalisme pur no pot permetre que es desposseeixi a ningú de drets que legalment hagi adquirit. Es aquesta doctrina compatible amb la erida moderna? No. Hi ha coses que malgrat de la justícia estricta han de desaparèixer, o per haver acabat la seva missió, o per ésser reemplaçades per altres millors, més adequades. No es vegi en aquest radicalisme una contradicció amb el

que abans diem dels partits radicals ja que aquests tenen per norma l'adopció en cada cas de la solució extrema i aquí es parla de casos concrets. Afortunadament ni que no es parli contra el liberalisme en la pràctica se'l contradeix. Vegi's sinó com uns homes que no paren de dir-se liberals i que avui regeixen els nostres destins, acaben de publicar un decret, un plausible decret, desposseint a una comunitat de uns drets adquirits.

C. M.

Londres, 25-1-32.

L'Esquerra Republicana a l'Ajuntament

La incineració de cadàvers. - Proposició dels nostres regidors

El text de la proposició presentada pels nostres regidors en la sessió de l'Ajuntament, diu així:

"A mesura que el Govern de la República pot anar desenvolupant la seva obra, es va posant més de relleu el domini que el sectarisme que ens dominà fins el 14 d'abril darrer, exercia en tots els aspectes de la vida, i àdhuc en el seu més enllà, com en el cas, del qual ens n'ocuparem ara.

Darrerament ens ho ha demostrat ben clar, el decret que la "Gaceta" va publicar el dia 9 del corrent mes, pel qual els Ajuntaments són autoritzats per practicar en els cementiris, la cremació dels cadàvers, la qual cosa, amb tot i haver trobat el seu estat legal a l'any 1796, a França; amb tot i ésser exercida en tots els països civilitzats, com es diu en el mateix decret, en ressenyar-se les aventatges de la cremació, i com ho prova l'existència de més de cent forns crematoris instal·lats a Europa, no havia estat possible realitzar-ho aquí per l'oposició feta per la religió dominant, prescindint-se àdhuc dels consells donats per la higiene, que la recomana com a procediment molt superior a la inhumació.

Però els homes del Govern republicà, conseqüents amb les normes liberals que regeixen llurs actes, en autoritzar l'adopció del sistema de cremació, respecta, com és natural, la voluntat dels qui, per creure'l amb pugna amb llurs sentiments, tinguin una preferència per l'actual sistema d'enterrament, i nos-

altres, basant-nos precisament en les mateixes normes, creiem que hem de posar a l'abast dels altres ciutadans, els mitjans necessaris per tal que puguin fer ús dels drets que la República els concedeix, amb el que demostrarem a la vegada, com Reus sap ben aprofitar les facultats que li siguin atorgades.

Fins ara, no sabem de cap altre poble que, apart del fet de recollir amb simpatia el decret esmentat, el seu Ajuntament hagi pres l'acord de portar-lo a la pràctica, i creiem que el nostre, poble liberal per tradició, acollirà amb el major goig que, fent-nos intèrpretes dels seus sentiments en tantes ocasions demostrats, sigui construïda a Reus la primera de les dites instal·lacions.

Es per tot això que deixem exposat, que presentem a l'aprovació vostra la següent proposició:

1.er Que fent ús de les facultats que el decret de 9 de gener concedeix als Ajuntaments, aquest acordi portar a terme la construcció d'un forn crematori, d'acord amb el que sobre això estableix l'esmentat decret.

2.on Que per la Comissió de Cementiris es facin les gestions necessàries encaminades a la realització d'aquest acord."

EL DECRET DEL GOVERN
FACULTANT ALS AJUNTAMENTS PER A LA INCINERACIÓ

La "Gaceta" publicava el dia 9 de l'actual el decret següent:

"Entre las numerosas disposiciones sobre policia sanitaria dictadas por los Gobiernos anteriores al 14 de abril de 1931, no existe ninguna que se refiera a la posibilidad de cremación de cadáveres humanos. Esta práctica, corriente en todos los países civilizados, facilita la resolución de los problemas inherentes al ensanche de las grandes urbes, muchas veces dificultado por las enormes extensiones de terrenos próximos al núcleo de la población, que es necesario habilitar para la práctica de los enterramientos. Asimismo, son innegables las ventajas que, desde el punto de vista higiénico, ofrece la incineración para la destrucción de los cadáveres infecciosos, particularmente los de aquellas personas que fallecieron a consecuencia de enfermedades transmisibles por gérmenes que conservan en la tierra, durante largo tiempo su virulencia.

Por otra parte, puede ocurrir en alguna ocasión que un Municipio no disponga, dentro de su término municipal, de terrenos apropiados para cementerios, ya por su posición inadecuada para el proceso de la putrefacción cadavérica o bien por existir en ellos grietas o fisuras que expongan a las aguas subterráneas al peligro de contaminación; inconvenientes que pudieran obviarse con la cremación.

Además, el transporte de cenizas cadavéricas de una a otra localidad se efectuaría con más facilidad que el de cadáveres, y es otra consideración digna de tenerse en cuenta, en una época, como la presente, en que las necesidades de la vida obligan en muchos casos a la dispersión de la familia.

No hay que olvidar tampoco que la superioridad higiénica de este procedimiento sobre el de inhumación ha quedado demostrada en las más importantes guerras y grandes catástrofes mundiales que han tenido lugar últimamente. Resalta de todo ello el positivo beneficio que ha de reportar a la salud pública la generalización de esta costumbre, con lo que se justifica plenamente la promulgación de este Decreto.

Por todo lo expuesto, de acuerdo con mi Consejo de Ministros y a propuesta del de la Gobernación, decreto lo siguiente:

Artículo 1.º Todos los Ayuntamientos españoles podrán practicar
(Segueix a la pàgina 5)